

تئاتر بدون مخاطب هیچ است

فریده سپاه‌منصور، هنرپیشه سینما و تلویزیون، زاده ۱۵فروردین ۱۳۲۶ در تهران است. او کارش را از تئاترهای دانشجویی و فعالیت حرفه‌ای‌اش را از سال ۱۳۴۹ در تئاتر آغاز کرده‌است. سپاه‌منصور به تازگی در گفت‌وگویی با خبرگزاری میزان درباره آینده تئاتر گفته است: تئاتر بدون مخاطب هیچ چیز نیست و به همین دلیل تا پایان بیماری کروناامیدی به بهبود وضع تئاتر ندارم. بازیگر فیلم «میهمان مامان» از سال ۱۳۶۱ به سینما و تلویزیون

روی آورده است او که در فیلم‌هایی همچون «کتاب قانون» و «مارمولک» نیز به‌ایفای نقش پرداخته است، از وضعیت دستمزد بازیگران تئاتر ابراز نارضایتی کرده و گفته: این موضوع به بیماری کرونا ربطی ندارد، بازیگران تئاتر هیچ‌وقت دستمزد بالایی نداشته‌اند که حالا با بیماری کرونا، آن دستمزد به خطر افتاده باشد. سپاه‌منصور، همسر هوشنگ توکلی از بازیگران تئاتر و سینما، با بیان اینکه وضع تئاتر پیش از

کرونا هم بسیار بد بود، گفته است: بازیگران تئاتر هیچ گاه چشمداشتی به دستمزد خود ندارند، اما این افعال و کار نکردن به واسطه بیماری کرونا باعث شده تا هم از لحاظ مالی و هم از لحاظ روحی تحت فشار قرار بگیرند. بازیگر سریال پربیننده «درس‌های عظیم» با اشاره به زمان طولانی تولید یک تئاتر می‌گوید: در آثار تصویری بازیگر مدت زمان

مشخصی از روز را جلوی دوربین می‌رود، اما در تئاتر همه روزه باید تمرین کرد، حداقل یک ماه روی صحنه رفت و انرژی چندین برابری نسبت به سینما یا تلویزیون خرج کرد، اما در انتها دستمزدش کفاف معاش یک ماه را هم نمی‌دهد. از سویی دیگر، موجودیت تئاتر به مخاطب خود وابسته است، متأسفانه این روزها تئاتر، آنچنان مخاطبی هم ندارد، بسیاری از بازیگران سختی و خطر کرونا را به جان می‌خورند و تمرین می‌کنند، اما در نهایت با صحنه خالی روبه‌رو می‌شوند.

تصویر بی‌مایه دشمن در سینما

قاسم فتحی

باید از اینجا آغاز کنیم: چرا تصویر دشمن در آثار سینمایی ایران تا این اندازه بی‌مایه و بدون کمترین شخصیت‌پردازی است؟ گویی در آثار سینمایی، دشمن، جزو تزیینات صحنه است که خیلی زود با چند تکبیر و مقداری گلوله تسلیم می‌شود و از بین می‌رود. آیا این نگاه باعث زیر سؤال بردن افتخار آفرینی‌ها و دلیری‌های رزمندگان ایرانی نمی‌شد و نمی‌شود؟ در کنار فیلم‌های اولیه دفاع مقدس، بعد از انقلاب این رویه در فیلم‌های ضدطاغوتی و آثاری که شکنجه‌های حکومت قبلی را نشان می‌داد آغاز شد. روزهای که همه نگاران تعطیلی سینما بودند و احتمالا می‌توان حدس زد که چرا به‌طور مشخص دشمن در آن آثار تا این حد خپل و کودن تصویر شده بود. البته نمی‌توان همه آثار گونه سینمای دفاع مقدس را در این دسته جا داد. نمونه مثال فیلم «سجاده آتش» است که تا حد زیادی توانسته هم دشمن را زیر و زنگ و باهوش نشان دهد و هم طرف ایرانی را. اما قبل از آن در فیلم‌های قبل از جنگ و حتی بعد از آن که روایت حکومت پهلوی و ساواک و مأمورانش هم با این نگاه تصویر می‌شد ریخت و قیافه و حتی شیوه بیان و رفتار آن‌ها کاملاً اغراق شده و تصنعی بود. اما به پرسش ابتدایی‌برگردیم. چرا دشمن در فیلم‌های دفاع مقدس این قدر خپل و مُشنگ است؟ چرا خبری از تکنیک‌های نظامی و چریکی و عملیات‌های شناسایی باورپذیر و منطقی نیست؟ یک‌سوی جنگ جوان‌هایی با سن‌وسال کم، با تمام وجود و خلوص نیت، برای دفاع از میهن می‌جنگند و به شهادت می‌رسند ولی دشمنشان با وجود تمام امکانات و ابزار و ادوات خیلی زود

داد تا مواهیش کنار بروند. از این کارش خوشم می‌آمد. بی‌اختیار توی بغل گرفتمش و صورتش را بوسیدم. سرم را که بالا گرفتم، رجب پرده تور را کنار زده بود و با گریه نگاهمان می‌کرد. یاد حرف چند ماه پیش افتادم که می‌گفت: دلم می‌خواهد یه شب خواب ببینم، لب و دهنم سالمه و دارم بچه‌هام را می‌بوسم. حواسم نبود با بوسیدن الهه چه حسرتی را در دل رجب زنده کردم. تا به خودم آمدم بچه‌ها رجب را دیده بودند و صدای جیغ و گریه‌هایشان در حیاط پیچیده بود.»

● همان مردی بود که دلم می‌خواست

کتاب بابارجب ۲۵فصل با عنوان‌های مختلف همچون «دیگر صورتی نمانده»، «اعزام به آلمان»، «صورت جدید»، «چه زود پیر شدم»، «بابام ترس نداره»، «قاب تلویزیون و ... دارد. اما فصل اول، ماجرای خواستگاری بابا رجب از همسرش در سال ۱۳۵۷ است. نویسنده کتاب در این بخش از قول طوبی زرنندی روایت کرده که زیبایی ظاهر شهید محمدزاده برای او اهمیت داشته است. رجب‌پور به نقل از طوبی زرنندی می‌گوید: «شوهرم مرد نجیب و مهربانی بود، به قول مادرم مظلومیت خاصی داشت. هیچ وقت ندیده بودم مستقیم توی صورت زنی نگاه کند. با ظاهر جذابی، همان مردی بود که دلم می‌خواست و مهرش به دلم نشسته بود.» اما طوبی مهر مردی به دلش می‌نشیند که ۵سال بعد از ازدواج، راهی جبهه می‌شود و در سال ۱۳۶۶ در منطقه هور عراق بر اثر اصابت خمپاره، زخمی می‌شود، صورتش را از دست می‌دهد و تا ۲۹سال خانه‌نشین می‌شود. نویسنده کتاب

● کاش می‌توانستم بچه‌هایم را ببوسم

به گفته نویسنده کتاب بابارجب، دفاع مقدس به اعتقاد بسیاری از مردم ایران، هشت سال و برای برخی فقط یک هفته است. ولی برای کسانی مثل شهید بابارجب، از سال ابتدای جنگ شروع شد و تا آخرین لحظات عمرشان ادامه پیدا کرد. هر چند برای خانواده این شهید که هنوز هم اثر زخم‌های آن سال‌ها بر روحشان به جا مانده، هر گز تمام نخواهد شد. چنانچه فرزندان بابارجب که در ابتدای جراحی پدرشان خردسال بودند، از دیدن پدر وحشت داشته‌اند.

رجب‌پور، نویسنده کتاب، در توصیفی از این موضوع نقل کرده است: «موهای الهه بلند شده بود و مدام توی صورتش می‌ریخت. هر چند کلمه‌ای که حرف می‌زد، صورتش را تکان می‌

دفاع مقدس به اعتقاد بسیاری از مردم ایران، هشت سال و برای برخی فقط یک هفته است. ولی برای کسانی مثل شهید بابارجب، از سال ابتدای جنگ شروع شد و تا آخرین لحظات عمرشان ادامه پیدا کرد

داد تا مواهیش کنار بروند. از این کارش خوشم می‌آمد. بی‌اختیار توی بغل گرفتمش و صورتش را بوسیدم. سرم را که بالا گرفتم، رجب پرده تور را کنار زده بود و با گریه نگاهمان می‌کرد. یاد حرف چند ماه پیش افتادم که می‌گفت: دلم می‌خواهد یه شب خواب ببینم، لب و دهنم سالمه و دارم بچه‌هام را می‌بوسم. حواسم نبود با بوسیدن الهه چه حسرتی را در دل رجب زنده کردم. تا به خودم آمدم بچه‌ها رجب را دیده بودند و صدای جیغ و گریه‌هایشان در حیاط پیچیده بود.»

● همان مردی بود که دلم می‌خواست

کتاب بابارجب ۲۵فصل با عنوان‌های مختلف همچون «دیگر صورتی نمانده»، «اعزام به آلمان»، «صورت جدید»، «چه زود پیر شدم»، «بابام ترس نداره»، «قاب تلویزیون و ... دارد. اما فصل اول، ماجرای خواستگاری بابا رجب از همسرش در سال ۱۳۵۷ است. نویسنده کتاب در این بخش از قول طوبی زرنندی روایت کرده که زیبایی ظاهر شهید محمدزاده برای او اهمیت داشته است. رجب‌پور به نقل از طوبی زرنندی می‌گوید: «شوهرم مرد نجیب و مهربانی بود، به قول مادرم مظلومیت خاصی داشت. هیچ وقت ندیده بودم مستقیم توی صورت زنی نگاه کند. با ظاهر جذابی، همان مردی بود که دلم می‌خواست و مهرش به دلم نشسته بود.» اما طوبی مهر مردی به دلش می‌نشیند که ۵سال بعد از ازدواج، راهی جبهه می‌شود و در سال ۱۳۶۶ در منطقه هور عراق بر اثر اصابت خمپاره، زخمی می‌شود، صورتش را از دست می‌دهد و تا ۲۹سال خانه‌نشین می‌شود. نویسنده کتاب

نقد و بررسی «شهدفروش» در مشهد برگزار شد

مراسم نقد و بررسی کتاب «شهدفروش» با حضور علیرضا مهرداد نویسنده مشهدی حوزه دفاع مقدس در محل کتابخانه مرکزی امام خمینی (ره) برگزار شد. مهرداد گفت: این کتاب روایتی بر اساس زندگی تخریبچی شهید سعدا... شهدفروش است و به بررسی خاطرات و دلآوری‌های این شهید که در بین هم‌زمانش به جلال صلواتی شهرت داشت، می‌پردازد.

به گفته او این اثر قصه و افسانه و داستان نیست، مخاطب در این کتاب با حقیقتی روبه‌رو می‌شود که نمی‌توان نمایش را معجزه گذاشت.

مرتضی آجیلی چی کارشناس رسانه و کتاب درباره این اثر توضیح داد: «شهدفروش» نثری خاص دارد و فضای داستان بسیار زیبا بیان شده است. همچنین وجود صفحات خالی انتهای کتاب کاری بسیار جالب بود، به این معنا که حالا نوبت ماست تا در تکمیل آن بکوشیم.

موسی حاجی‌زاده دیگر کارشناس جلسه نیز از کتاب مهرداد به عنوان یک اثر ارزشمند یاد کرد و گفت: بسیار خوب است که از چنین آثار ارزشی فیلم و مستنداتی تهیه شود.

حسینعلی یوسفعلی‌زاده، مدیرکل حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس خراسان رضوی نیز تأکید کرد: زمان جنگ جوانان وارد عمل شدند و از جان خود گذشتند و حماسه آفریدند و اکنون نوبت جوانان امروز است که برای حفظ و حراست از آثار دفاع مقدس وارد عمل شوند.

میزبانی توس از نمایشگاه «خط ابریشم»

سرپرست معاونت برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری مشهد از برگزاری نمایشگاه مجازی خوش‌نویسی «خط ابریشم» در آرامگاه حکیم ابوالقاسم فردوسی خبر داد. آیدا مهربان با بیان اینکه شهرداری مشهد برای تحقق اهداف مهمی چون شهر هوشمند و انسان‌مدار و شهری در مسیر توسعه پایدار، برنامه‌های متنوعی را ترتیب داده و اجرا می‌کند، گفت: در سال ۹۷ تقاهم‌نامه‌ای بین شهرداری مشهد و کمیسیون ملی یونسکو منعقد شد تا در توسعه دیپلماسی شهری، ارتقای موضوعات اجتماعی، فرهنگی و آموزشی و ایجاد صلح و همزیستی در زندگی شهری بتوانیم گام‌های مؤثری برداریم. از این رو مقرر شد نمایشگاه هنر خوش‌نویسی «خط ابریشم» با ارائه آثاری از «بیهم‌ناهی» از ایران و «نورالدین می گوانگ جیانگ» از کشور چین در مشهد برگزار شود.

مهربان با اشاره به اینکه مشهد در میانه جاده ابریشم قرار گرفته و پل ارتباطی شرق و غرب بوده است، بیان کرد: این جاده علاوه بر مسیری تجاری، کانال ارتباطی انتقال دانش و فرهنگ و هنر بوده و کاروان‌های متعدد شعر و ادب از این مسیر بسیار گذر داشته‌اند. همچنین از دیگر سو به دلیل وجود بارگاه بااهمیت و متبرک و معنوی امام رضا (ع)، این شهر از دیدار جایگاه پراهمیت فرهنگ و اخلاق و ادب بوده و این دلایل ما را بر آن داشت تا به فراخور این سابقه از چنین رویدادی میزبانی کنیم.

سرپرست معاونت برنامه‌ریزی و توسعه سرمایه انسانی شهرداری همچنین یادآور شد: با رجوع به بارگاه منور امام رضا(ع) درمی‌یابید که تمام دیواره‌ها و صحن‌های حرم متبرک ایشان مزین به هنر خوش‌نویسی و کتیبه‌های زیبای خلق شده از سوی هنرمندان خوشنما و بزرگ‌اوازه این دیار است. همچنین مشهد در طول تاریخ بلند خود از فردوسی تا اخوان ثالث، شهر شعر و ادبیات و فرهنگ بوده است. به همین مناسبت تصمیم بر آن شد این رویداد فرخنده در تالار زیرین آرامگاه فردوسی برگزار شود.

او همچنین ابراز امیدواری کرد که فرصت برگزاری نمایشگاه‌های مشابه از پس این نمایشگاه در مشهد مقدور شود، به‌ویژه که تا پیش از مسئله کرونا مقرر شده بود مشهد، میزبان نمایشگاهی با حضور ۲۳ کشور مجاور جاده ابریشم باشد تا از این طریق این کلان‌شهر معتبر اسلامی به‌عنوان پایتخت هنر خوش‌نویسی و کتاب‌تبد جاده ابریشم معرفی شود.

نمایشگاه خط ابریشم از ۸ مهر در نگارخانه مجازی کمیسیون ملی یونسکو - ایران به آدرس www.gallery.irunesco.org آغاز شده‌است. در این نمایشگاه، ۲۰ اثر از استاد نااهی و ۲۰ اثر از نورالدین می گوانگ جیانگ، در قالب خط و خط نقاشی به نمایش درآمده که محتوای بیشتر آن‌ها موضوعات دینی و قرآنی است.

اهمیت ترویج دفاع مقدس در فضای مجازی

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی در بازدید از نمایشگاه استانی دستاوردهای دفاع مقدس و مقاومت، فضای مجازی را بهترین فرصت برای ترویج فرهنگ دفاع مقدس معرفی کرد. به گفته جعفر موراوید این نمایشگاه، مجموعه‌ای از فعالیت‌هایی است که در فضای اجتماعی، فرهنگی، انجام و به نمایش گذاشته شده است.

او همچنین با تأکید براینکه استفاده بیشتر از فضاهای مجازی یکی از نکاتی است که سال‌های آینده می‌تواند این رویداد را تکمیل کند گفت: حضور قوی‌تر فضای مجازی و ارتباط با شبکه‌های اجتماعی می‌تواند بیش از پیش، در ترویج فرهنگ ایثار و شهادت در جامعه مشمر ثمر باشد.

آغاز اکران آنلاین «بی‌حسی موضعی»

«بی‌حسی موضعی» به کارگردانی و نویسندگی حسین مهکام و تهیه‌کنندگی حبیب رضایی از آسمروز ۱۰ مهر اکران خود را در سامانه‌های اینترنتی نماوا و فیلیمو آغاز می‌کند.

این فیلم که محصول سال ۱۳۹۷ است از ۱۹ شهریور در سینماهای فست سراسر کشور اکران شد و در این مدت براساس اطلاعات منتشر شده در سایت سمفعا با جذب ۱۴هزار و ۶۴۴مخاطب توانست به فروش ۱۷۸ میلیون تومان دست پیدا کند. حبیب رضایی، باران کوثری، پارسا پیروفر، حسن معجونی و سهیل مستجابیان از بازیگران «بی‌حسی موضعی» هستند.

فیلمی در زانر وحشت در گروه هنر و تجربه

فیلم «ته» به کارگردانی شاهین رشیدی که در زانر وحشت ساخته شده است به‌زودی در «هنر و تجربه» اکران می‌شود. این فیلم تا‌به‌حال منتخب بیست جشنواره بین‌المللی شده و به گفته کارگردانش اثری مستقل است. داستان این فیلم درباره عکاس جوانی است که سالانه هشت جوان را انتخاب کرده و به منطقه‌ای دورافتاده می‌برد، شخصیت‌های قصه اما از سرنوشت هولناکی که انتظارشان را می‌کشد، بی‌خبرند.

روزنامه شهرامیدوزن

شماره ۱۳۹۹ شهریور ۱۳۹۹ شماره ۳۳۱۶

۱۵

فرهنگ و هنر